

Guller, som de tre daarlige Aar have flaaet, og derfor er der ikke det Mod paa at kjøbe, ialfsald ikke nu i Minutet, som der, naar man vil give Tid i nogle Aar, absolut vil komme. Jeg deler den ærede Ordførers Betragtning, at, vilde man give nogen Frist — selv om man beksjendtgjorde det nok saa lidt, navnlig efter den Behandling, der nu er ført — for Bortsalget af disse 30 Parceller, vilde der komme mange Kjøbere, og jeg skulde mene, at den høitærede Minister vilde kunne realisere efter det Forslag paa bedre Billaar for Statskassen, rent pekuniært taget, end han ellers vilde kunne naae. Den høitærede Minister stillede Sagen saaledes, som om der skulle offers særlig for Hillerød By. Jeg vil dertil sige, at kan man med saa ringe Udsigt til noget Tab komme en Provindsbys og de Nærmeboendes Onsker møde, som det her er Tilfældet, er jeg med dertil paa hvilket som helst Punkt i Landet, og saa have vi endel Provindsbyer, der godt kunde trænge til saadanne Opoffrelser. Det er aldeles ikke notorisk, at det pekuniært kan skade Statskassen, men jeg tror virkelig, at det i Fremtiden kan virke til Gavn for Statskassen. Den høitærede Minister vil stille Sagen saaledes, at den skulde være til Gavn for Hillerød By paa Grund af dens Stilling med Hensyn til den ny anlagte Sernbane. Saaledes kan det efter min Mening ikke stilles. En Hensyntagen til dette Forhold er berettiget, naar alle andre Hensyn tale derved. Men Sagen bedømt i og for sig, dels i Forhold til Statskassens egen Stilling, dels til Samfundet, turde den Ordning, som principalt er opstillet ved Forslaget under Nr. 1, i Virkeligheden være at anbefale fremfor den, som den høitærede Finansminister har ønsket. Jeg beklager meget den Stilling, som den høitærede Finansminister, støttet af Mindretallet, tror fremdeles at maatte indtage til denne Sag. Det er en Selvsølge, at Finansministeren staar her som den stærkeste. Han har et Bud underhaanden; ved anden Auktion har han faaet et Bud paa enkelte Parceller, som var 19,000 Kr. høiere end Budet paa den samlede Eiendom, men han har derefter modtaget et Bud underhaanden, som er 6,000 Kr. høiere, nemlig 545,000 Kr. Han vil ikke holde en tredje Auktion, men anser sig for berettiget til at tage imod det private Bud paa 545,000 Kr. uden Forpligtelse til Udparcellering; det er hans Opfattelse af Lovens Indhold uden andet Hensyn. Han kan altsaa gjøre dette, og jeg maa sige, at, naar han gjør det, tror jeg ikke, at det er til Fordel for Statskassen; men naar han gjør det, er Loven efter hans Fortolkning opfyldt, og saa er Faurholm samlet og vedbliver at være det bestandig. Saaledes er hans Stilling, og ganske vist, naar han heller ikke i det Stykke kan lade sig paavirke noget af Flertallet her, er Flertallet det svage; positivt er Ministeren her den stærkeste. Nu bliver Spørgsmaalet under disse Omstændigheder,

om Flertallet vil sige: Selg saa, lad det blive en samlet Hovedgaard for de 545,000 Kr., Forpagtning vilde vi ikke have, eller om man, hørende sig for Ministerens Modstand, vil sige: Et af Lo er det Subsidiare dog bedre, da er vort principale Forslag gjemt, men ikke glemt, og kommer Tid, kommer Raad, det kunde dog mulig opfyldes i dette Tilfælde. Jeg havde haabet, at Finansministeren havde vist saa megen Ansættelse, at han kunde gaa ind paa 8 Aar; men jeg vil indrømme, at han sagde, at han ikke kunde vælge det, fordi han ikke vidste, om der ikke derved vilde ske Rebslag i Forpagtningsafgiften, da der ikke har været Tilbud i den Henseende. Jeg nævner imidlertid den Tro, at, hvis den høitærede Finansminister nu ved 2den Behandling faar et Botum, der gaar i den af ham ønskede Retning, vil han ikke undlade selv med nogen Forskiel i Forpagtningsprisen at tage 8 Aar, naar han kan faae Forpagtningen indgaaet paa dette kortere Tidsrum. Det forekommer mig efter Forhandlingerne i Udvalget, at egentlig hele Udvalget kunde gaa ind paa en saadan Opfordring til Finansministeren, og saavidt jeg har forstaaet Ytringer idag fra Mindretallets Side, betød deres „indtil“ det Samme. Altsaa den høitærede Minister modfætter sig Alt undtagen Forslaget under Nr. 2. Jeg skal ikke udtale mig nærmere om Stillingen. Flertallet har jo en Ordfører, som vil sige, hvorledes han mener, vi skulle stemme under disse Forhold.

Finansministeren (Estrup): Det ærede Medlem har fuldstændig Ret i, at jeg maatte kunne vide, at en stor Nølgaards Bygninger som Faurholms ikke kunne vedligeholdes for i Gjennemsnit 282 Kr. om Aaret. Det er fuldstændig rigtigt; men det ærede Medlem maa jo have overset, at i Angivelsen af disse 282 Kr. i Bemærkningerne til Lovforslaget er det udtrykkelig sagt, at det er de Udgifter, der have paahvilet Statskassen. Forholdet er jo nemlig det, at Forpagteren, foruden at betale Forpagtningsafgiften, selv vedligeholder fuldt ud alle Bygningerne. Forpagteren er pligtig til i Forpagtningstiden til enhver Tid for egen Regning forsvarelig at vedligeholde, samt ved Fratrædelsen at aflevere de ham saaledes overdragne Bygninger osv. osv., saaledes atieren kun har at besørge og bestofte de paa Grund af ulykkelige Tilfælde eller Ude nødvendiggjorte Ombygninger af Bygningerne eller enkelte Dele af samme. Det er dertil, disse 282 Kr. ere medgaaede, og ingenlunde til at dække hele Gaardens Vedligeholdelsesudgifter.

Berg: Jeg maa ikke have udtrykt mig ganske nøiagtig, naar dette skulde være en Berigtigelse af mine Ord, thi det Samme mener jeg; men Forpagteren skal kun vedligeholde Bygningerne, indtil de falde ned, og da nu de fleste af